

Tisková zpráva: Jak je to s domácími úkoly ve školách

[16. března 2018](#) - [EDUin](#) - [Žádné komentáře](#)

Praha, 16. března – S ohledem na protichůdná vyjádření k domácím úkolům a oprávněnosti jejich zahrnutí do hodnocení výsledků vzdělávání upřesňujeme skutečný stav věci, a to s ohledem na platnou legislativu a praxi ve školách. Uvádíme také doporučení, podle kterých by měla škola s rodiči o podmínkách klasifikace jednat.

Právní stav věci je následující:

- klasifikace na každé škole by měla vycházet z klasifikačního řádu, jenž je povinnou součástí řádu školního,
- školní řád by měl ředitel školy projednat se školskou radou, následně zveřejnit a prokazatelně s ním seznámit žáky, učitele a rámcově i rodiče.

Status domácích úkolů platná pravidla, podle nichž ředitel školy řídí vzdělávání v základních a středních školách, neupravují. Proces stanovení pravidel klasifikace a vstup školské rady zajišťují možnost vstupu rodičů do jednání na toto téma. Záleží však na škole samotné, do jaké míry skutečně seznamuje rodiče s podobnými pravidly a do jaké míry je nechává na jejich vytváření participovat.

Z hlediska učitele je závazným dokumentem školní vzdělávací program, jenž musí vycházet z rámcového vzdělávacího programu. Způsob, jakým učitel naplňuje tento požadavek, spadá do jeho profesní způsobilosti.

Rámcové vzdělávací programy obsahují mimo jiné také požadavek na rozvoj tzv. pracovní kompetence a ta se mj. dobře rozvíjí i úkolováním dětí, kdy se učí si samy plánovat a bez přímého dozoru plnit úkoly, například domácí. U starších žáků jde i o tzv. seminární práce, tedy větší a dlouhodobější celky, které jsou přípravou na vyšší typ studia.

Samotné hodnocení domácích úkolů je otázkou spornou a záleží vždy na povaze úkolu i na povaze hodnocení. Není žádoucí, aby učitelé přenášeli podstatnou část výuky na rodinu a tím pádem učinili z domácích úkolů významnou součást hodnocení výsledků vzdělávání. Takové hodnocení může být krajně nespravedlivé, jelikož nehodnotí dítě a jeho znalosti či dovednosti, nýbrž funkčnost rodinného zázemí, případně přístup rodičů, kteří mohou, ale nemusejí dítěti s vypracováním úkolu pomáhat.

Doporučení:

- Funkční školská rada, v níž zasedají zástupci rodičů i učitelů, je ideální platformou pro diskusi nad podílem domácí přípravy, její podobou a způsobem jejího hodnocení.
- Rodiče by měli být pravidelně, každý rok, seznamováni s podobou klasifikace.
- Pravidla klasifikace by měla být – např. prostřednictvím třídních schůzek – s rodiči konzultována. Každý vyučující by měl své podmínky klasifikace zveřejnit.
- Domácí úkoly by primárně měly sloužit k rozvíjení žádoucích kompetencí, nikoliv k přenášení vzdělávací povinnosti školy na rodinu.
- Je žádoucí domácí úkoly diferenciovat podle potřeb žáka a jejich schopností. Jednotné zadávání domácích úkolů se často míjí účinkem.
- Při plnění domácích úkolů by měli učitelé přihlížet k funkčnosti rodinného zázemí žáka.
- Domácí úkoly by neměly hrát roli v hodnocení výsledků vzdělávání. Jejich hodnocení by mělo brát v úvahu výše uvedené skutečnosti a mělo by mít spíše formativní, podpůrný charakter.

Miroslav Hřebecký, programový ředitel EDUin, řekl: „*Každý vyučující by měl při zadávání domácích úkolů mít na paměti, že při jejich hodnocení dostává známku především rodinné zázemí žáka, nikoliv samo dítě. Učitel by si měl neustále klást otázku, zda zadáváním práce na doma nepřenáší příliš své povinnosti na rodiče, kteří mají právo na soukromé trávení volného času se svými dětmi. Chce to hledat vyvážený kompromis, k čemuž je nejlepší komunikace pedagogů a rodičů, například na půdorysu školské rady.*“

Bob Kartous, vedoucí komunikace EDUin, řekl: „*Spor o to, zda může či nemůže škola zahrnovat hodnocení domácích úkolů do celkového hodnocení výsledků vzdělávání, zatěmňuje diskusi o racionálním využití domácích úkolů jako nástroje výchovy a vzdělávání. Extrémní názory, ať už pro či proti, jsou jako obvykle odchýlené od skutečnosti. Je prokázáno, že například dětem se vzdělávacími problémy mohou domácí úkoly pomáhat udržet tempo vzdělávání. Je ale třeba přihlížet k rodinnému zázemí a k tomu, je-li domácí úkol pro dítě skutečně prostředkem zlepšení, nebo naopak frustrace. U nadaných žáků naopak platí, že je vhodnější nechat jim volný prostor k jejich vlastnímu poznávání v daném směru.*“